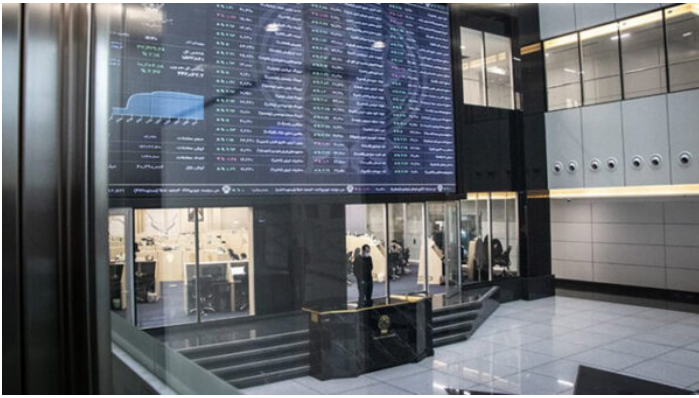

کاهش نقدشوندگی؛ مشکل این روزهای بورس

Posted on ۱۳۹۹/۱۱/۲۹

مسعود وطنخواه

بازار سرمایه دیروز با مشکل جدیدی به نام کاهش نقدشوندگی روبه‌رو شد؛ به طوری که گروهی از نمادها در حالی با افزایش عرضه همراه بودند که خریداری برای آنها در بازار سرمایه وجود نداشت.

شاخص کل بورس در ادامه روند نزولی شکل‌گرفته از روز یکشنبه، دیروز با کاهش ۱۱ هزار و ۴۰۰ واحدی مواجه شد و در سطح یک میلیون و ۲۴۵ هزار واحدی ایستاد.

پس از شروع معاملات صف‌های خرید با کاهش ۷۰ درصدی مواجه شد نزول صف‌های خرید نشان‌دهنده اشتیاق فروشندگان به عرضه سهام دارد. روز گذشته شرکت‌های کوچک‌تر در مقایسه با شرکت‌های بزرگ‌تر با استقبال بیشتری از سوی معامله‌گران روبه‌رو شدند. البته این استقبال به صورت ادواری و حرکت نوبتی از گروهی به گروه دیگر بود.

ارزش و حجم معاملات روز گذشته در مقایسه با روزهای قبل از کاهش یافت. افزایش صف‌های فروش بدون خریدار همراه با کاهش ارزش و حجم معاملات گویای کاهش نقدشوندگی در بورس است.

سرعت تبدیل یک دارایی یا سهام به قیمت واقعی را نقدشوندگی می‌گویند. هر قدر میزان معاملات یک سهم در بازار بیشتر باشد و خریداران و فروشندگان بیشتری آن سهم را معامله کنند، نقدشوندگی آن بیشتر است. به عبارت دیگر اگر بتوان یک دارایی را با سرعت بالایی و بدون دردسر به وجه نقد تبدیل کرد، نقد شونده‌گی آن دارایی و قابلیت عرضه و فروش آن در بازار (marketability) بیشتر است.

نقدشوندگی این امکان را فراهم می‌کند که دارندگان برخی دارایی‌ها نظیر سهام، بدون نگرانی از وجود خریدار برای دارایی خود، آن را بخرند، نگهدارند و در زمان مناسب بفروشند. پول نقد، نقدشونده‌ترین دارایی است، درحالی‌که برخی دارایی‌های دیگر نظیر املاک مسکونی، خودرو، تابلو فرش‌های نفیس و کلکسیون‌های کمیاب نقدشوندگی کمتری دارند.

بازار سهام به دلیل بالا بودن قدرت نقدشوندگی آن بعد از پول همواره مورد توجه فعالان بورس است، اما این روزها و پس از اجرای چند روز از طرح دامنه نوسان نامتقارن، گروهی از نمادهای بازار سرمایه با مشکل کمبود نقدینگی مواجه شدند؛ به گونه‌ای که دیروز تعدادی صف‌های فروش تا پایان زمان معاملات باقی ماند. پدیده صف‌نشینی و نبود خریدار تنها یک روز (یکشنبه) پس از اجرای دامنه نوسان نامتقارن ظاهر شد.

البته قبل از این هم مشکل نقدشوندگی بود اما به دلیل بازه منفی 5 درصد که در طرح جدید به 2 درصد تبدیل شده است. این روزها با کاهش جذابیت نوسان‌گیری، در واقع گروهی از خریداران بالقوه از بازار سرمایه حذف شده است؛ بنابراین انگیزه کمتری برای ورود به بورس از ترس قفل شدن منابع این روزها وجود دارد.